

EUCCHARISZTIA

Isten imádása és a helyes emberszeretet az Eucharisztia fényében

„Az erősek eledelétől ne maradjatok el az életúton. Jézus szent testének erejével járjátok ez élet nehéz, göröngyös útját.”

Mindszenty József

Bevezető gondolatok

A pászkaünnep (egyiptomi kivonulás ünnepe) a választott nép történetében a rabságból a szabadságba való átmenetet jelentette, az Eucharisztia ünneplése pedig az Újszövetségben, az Egyház életében a földi életből az örök, dicső életbe történő átmenetet jelenti. Az utolsó vacsorán Jézus Krisztus elővételezte feltámadott testét és vérét. Ahhoz, hogy az Oltáriszentséget tisztelhesük, és bátor hitvallást tehesünk mellette, meg kell ismernünk annak fogalmi és dogmatikai hátterét.

Az átlényegülés dogmatikai háttere

Az Oltáriszentség a legnagyobb csoda. Ezt sokan azért nem veszik észre, mivel nem feltűnő, nem „különleges” jelenség. A kenyér és a bor lényege eltűnik, és helyébe lép Krisztus. Az átváltoztatott kenyéren és borban jelen van Jézus Krisztus teste és vére, istensége és embersége, és az egész Szentháromság, az Atya, a Fiú és a Szentlélek. Jézus szó szerint csak az Ő testének és vérének mondta a kenyeret és a bort (tehát az Atya vagy a Szentlélek testének-vérének nem). De mivel Jézus Isten is, ezért a Szentháromság van jelen, mivel Isten van jelen az Oltáriszentségben. És Isten pedig nemcsak Jézus, hanem az Atya is és a Szentlélek is. Tehát ahol Isten jelen van, ott a Szentháromság van jelen (a Szentháromság mindig együttesen működik). Jézus az átváltoztatott kenyeret és bort a kafarnaumi beszédben saját testének és vérének nevezte, félre nem magyarázható egyértelműséggel. Ha nem szó szerint értette volna kijelentését és a hozzá kapcsolódó parancsot – „aki nem eszi az én testemet (...) abban nem lesz élet” (Jn 6,53) –, akkor meg kellett volna magyaráznia, ki kellett volna fejtenie, hogy milyen érte-

lemben is kívánja azt, hogy szavaiban higgyenek, és azok szerint cselekedjenek. Jézus hallgatói szó szerint értették Jézus kijelentéseit. Ez többek között kitűnik abból is, hogy „Zúgolódának tehát a zsidók ellene, mivelhogy ezt mondotta: Én vagyok az élő kenyér, aki a mennyből szállottam alá.” (Jn 6,41) Tehát zúgolódtak ellene, „kemény beszéd”-nek tartották. Ha Jézus csak képletesen beszélt volna, akkor ebben nem volna semmi „megbotránkoztató” a hallgatóság számára. Amennyiben tehát Jézus nem szó szerinti értelemben kívánta volna érteni kijelentéseit, s ezt egyetlen szóval meg nem magyarázta volna: ezzel nemcsak tanítványait és hallgatóit ejtette volna tudatosan tévedésbe, hanem félre is vezette volna összes híveit, az egész kereszténységet, évszázadokon, évezredekken át, és ráadásul ezért Ő lenne a felelős! Isten pedig – tökéletességéből és mindentudásából fakadóan – nem téved, és nem téveszt!

A helyesen értelmezett Isten- és emberszeretetről

A kereszténység alapvető és legfontosabb tanítása Isten és a felebarát szeretete. A Szentírás – többek között – így ír a szeretetről: „Mert aki nem szereti testvérét, akit lát, hogyan szerethetné Istent, akit nem lát?” (1Ján 4,20, továbbá: Lev 19,18; Mt 22,34-40; MTörv 6,5) Sokszor mi magunk is kérdezzük: hogyan kell szeretnem az Istent? *Szeretem-e egyáltalán Őt, hiszen érzelmileg talán semmit sem érzek Iránta. Például szentmisére indulok és érzelmileg semmi sem történik velem.*

Ezen kérdések megválaszolására a szeretet valódi, helyes értelmezését kell ismernünk. A szeretet isteni erény és két fajtája van: az érzelmi szeretet és az értelmi (hatékony) szeretet. Érzelmileg az ember (rendes körülmények között) csak érzékelhető tud szeretni (például házastársak egymást). Jézus pedig még az ellenség szeretetét is megparancsolja (nem csupán óhaj ez, hanem parancs). Tehát, ha ezt teljesíteni kell, akkor az nem lehet érzelmi aktus. Az emberi természet erre képtelen lenne. Lehetetlen parancsolása pedig Isten részéről oktalanság volna. Isten viszont esztelenséget, oktalanságot nem parancsol.

A szeretet lényege tehát az, hogy felebarátom *javát akarom*, jót teszek vele. Ezért lehetséges az, hogy ha valaki ellenségét érzelmileg ugyan gyűlöli, de jót tesz vele, akkor *hatásában* szereti. Természetesen a szeretetnek fokozatai vannak: akiről kötelességem gondoskodni, az az első. A szeretet rendjében így első a házastárs, majd a gyermek, a szülő, a testvér, a rokon és a barát, a hittestvér, a honfitárs, az idegen és végül az ellenség.

Az Isten iránti szeretetet a Szentírás mindig hatékony, akarati szeretetként írja le (Mk 3,34-35; Jn 14,15; 14,21; 14,23; 15,10; 1Ján 2,5; 5,2-3). Sehol sincs szó érzelmekről, hanem mindig a hatékony szeretetről. Lehet valakit tehát úgy is szeretni, hogy az illető számunkra érzelmileg közömbös, vagy negatív. A szeretet ilyen esetekben elsősorban nem az érzelmeknek, hanem az akaratnak az állapota.

Krajsovsky Gábor